

Focus energetic

Sectorul energetic românesc are nevoie acută de investiții

România are o nevoie acută de investiții în domeniul energetic, este de părere Bogdan Badea, secretar de stat la Ministerul Energiei, Întreprinderilor Mici și Mijlocii și Mediului de Afaceri. De altfel, și directorul general Romelectro, Viorel Gafița, a spus că antreprenorii din România, în special cei autohtoni, suferă din cauza lipsei investițiilor în sector.

România are o nevoie acută de investiții în domeniul energiei, există încă zone neelectrificate, prețurile din piață nu sunt competitive, iar aceste probleme ar putea fi rezolvate prin înființarea unei companii naționale, care să intre în competiție cu marii jucători internaționali, susține secretarul de stat în Ministerul Energiei, Întreprinderilor Mici și Mijlocii și Mediului de Afaceri, Bogdan Badea. „Dacă nu vom rezolva problemele existente în piață și dacă nu vom oferi un preț al energiei electrice cât mai competitiv față de cel din alte state europene, investitorii nu vor veni să dezvolte afaceri la noi. Întotdeauna ne-am dorit o companie națională puternică, capabilă să intre într-o competiție reală cu jucătorii mari, la nivelul pieței unice europene. Am fost la un pas, dar nu s-a reușit. Trebuie să reluăm această soluție”, a declarat Badea în cadrul conferinței „Energia în priză”, organizată de Grupul de presă Bursa.

El a subliniat faptul că, în acest sector, nu s-a mai investit de multă vreme, iar companiile de profil au ca scop să asigure energie, să fie sigure și eficiente.

„Am sesizat un derapaj și încercăm să corectăm acest derapaj, până nu este prea târziu. Ce s-ar întâmpla dacă ar crăpa un baraj, din lipsă de investiții? Ar fi un mod extrem de periculos de a ne trezi la realitate. Nu ne vom lăsa intimidați de tot felul de presiuni ca să închidem ochii la partea de performanță. Eu nu sunt printre cei care se lasă cumpărat de diverse grupuri de interese care căpușează domeniul energetic. Ne vom lupta cu ele până la capăt pentru a curăța sistemul energetic”, a subliniat secretarul de stat.

„Nu ne vom lăsa intimidați de tot felul de presiuni ca să închidem ochii la partea de performanță. Eu nu sunt printre cei care se lasă cumpărat de diverse grupuri de interese, care căpușează domeniul energetic. Ne vom lupta cu ele până la capăt pentru a curăța sistemul energetic”, a mai spus reprezentantul Ministerului Economiei.

Bogdan Badea a precizat că nu urmărește să fie directorul general al companiei Electrica, menționând că, prin declarația sa, dorește să dezmințască „informațiile apărute în ultima vreme în presă” legate de acest subiect. „Urmărim criteriile de performanță. Nu putem acorda remunerații dacă nu există performanță. Nu trebuie să plătim pe cineva doar pentru că există (...) Nu doresc eu, personal, să fiu director general la Electrica. Doresc să fiu exigent. Eu vreau să apăr interesele statului român în mod legitim”.

Pe de altă parte, secretarul de stat a mai spus că, în această perioadă, se discută strategia energetică și regândirea cadrului legislativ în domeniu, inclusiv în privința energiei regenerabile și a eficienței energetice, pentru ca distorsiunile care afectează astăzi piața să poată fi corectate. El a s-a referit, în acest context, și la producția de energie regenerabilă, caz în care prețul este „unul disperat” din cauza unor disfuncționalități ale sistemului.

Antreprenorii sunt o resursă prost utilizată

Situația antreprenorilor autohtoni în piața de energie este una foarte dificilă, aceștia reprezentând o resursă prost utilizată, este de părere Viorel Gafița, președintele Romelectro. Potrivit acestuia, 60% dintre subantreprenorii cu care lucrează se află în insolvență sau în incapacitate de plată. „Nici nu vă imaginați în ce situație am ajuns. Încercăm să păstrăm contactul cu generația veche, ca să creștem noii specialiști”, a spus Gafița.

Președintele Romelectro a mai spus că foarte mulți antreprenori români din domeniul energetic, „care încă mai sunt în viață”, se gândesc să-și consolideze cunoștințele și afacerile în străinătate, iar după aceea iau în calcul ideea să se întoarcă pe piața locală.

Situația grea din domeniu este generată, pe de o parte, de lipsa investițiilor în sectorul energetic, iar, pe de altă parte, de piedicile apărute în implementarea acestora. „În perioada 2006 – 2012, când a fost și criză, cifra de afaceri a Romelectro era de 80-100-120 milioane de euro anual. Acum abia atingem 35-40 milioane euro”, a precizat Viorel Gafița.

Toate costurile sunt plătite de consumatorul final

Toate costurile din sistemul energetic sunt suportate de consumatorul final, a declarat Ion Lungu, președintele Asociației Furnizorilor de Energie Electrică din România (AFEER). Acesta a menționat că, de la 1 iulie 2015, 50% din piața de energie pentru consumatorii casnici a fost liberalizată. El a precizat că deși prețul energiei a scăzut, valoarea facturii la consumator a crescut. „Există mai multe componente ale prețului energiei electrice, cuprinse în factură. (...) Într-o factură de 600 de lei, costul energiei pure, care se tranzacționează pe piață, reprezintă doar 26%. O proporție de 38% înseamnă costurile de rețea (31,5% distribuție și restul transport), 8% – marja de furnizare, 9% – certificate verzi și taxa de cogenerare, 19% – taxe (acciză și TVA). Astfel, dintre toate componentele facturii, doar partea de 26% poate fi negociată. Dar, dacă prețul energiei pure scade cu 10%, aceasta reprezintă doar 2,6% din totalul facturii”, a precizat Ion Lungu.

În aceste condiții, deși nu furnizorul de energie este motivul creșterilor din factură, sunt foarte mulți consumatori care doresc să-și schimbe furnizorul și analizează oferte în acest sens, în final furnizorul fiind supus unei presiuni, subliniază președintele AFEER. El a reamintit că Asociația a demarat o campanie de informare, în primul rând a consumatorilor casnici, privind ”capcanele din oferte”. Acesta le-a împărțit în două: capcane tehnice (precum promisiuni ale unor furnizori privind numărul și durata întreruperilor în alimentare, reluarea cu rapiditate a livrărilor de electricitate, distribuitorul fiind răspunzător de acestea) și capcane contractuale (precum scutirea de la plata certificatelor verzi, a taxei de cogenerare sau a taxei radio.TV, deși acestea sunt stabilite prin lege).

Suntem departe de performanța UE, dar evoluția este către bine

Performanța activității de distribuție a energiei electrice din țara noastră este departe de cea a UE, dar, în ultimii ani, în urma investițiilor, evoluția este „către bine”, a afirmat Doina Vornicu, director de operațiuni în cadrul CEZ România.

Aceasta a atenționat că „toate lucrurile care se întâmplă în economia noastră afectează direct sau indirect activitatea de distribuție a energiei electrice, iar, în ultimii șapte ani, în zona Olteniei, consumul de profil a scăzut cu 37%”.

Oficialul CEZ a susținut că aceasta este o scădere importantă, care generează ineficiența utilizării instalațiilor de distribuție din zonă. „Soluția este să investim în instalații”, a declarat Doina Vornicu, aducând în atenție, totodată, că sunt necesare măsuri care să întărească dreptul distribuitorilor de energie de a-și apăra instalațiile, care aparțin statului.

„Trebuie să avem posibilitatea să ne protejăm instalațiile de intervențiile neautorizate ale terților”, a spus reprezentantul CEZ, precizând că 65% din întreruperile neplanificate de energie electrică din Oltenia nu sunt cauzate de rețeaua proastă, ci de intervenția neautorizată a terților în rețeaua de utilitate publică. Aceste intervenții sunt fie însușirea unui transformator, fie furtul de electricitate, ori accidente auto, care implică un stâlp de electricitate.

Tendința companiilor energetice să obțină performanțe pe termen scurt nu poate asigura supraviețuirea pe piață, consideră Răzvan Purdilă, manager guvernământ corporativ în cadrul CNTEE Transelectrica SA. „Această gândire nu este greșită, dar performanța pe termen scurt nu este suficientă”, a precizat acesta, referindu-se la managementul companiilor din domeniul energetic.

Piața de capital din țara noastră nu este sigură, este de părere Aurora Negruț, director în cadrul Ministerului Energiei și președinte al Consiliului de Administrație al Romgaz, menționând, însă, că evoluția companiilor energetice listate la bursă este una bună. Aceasta a mai spus că, mai ales în prima parte a anului bursier, când au fost acordate dividende, pe piața de capital, au avut loc fluctuații mari. „Nuclearelectrica, Romgaz și Electrica au suscit interesul investitorilor de pe piața de capital românească și de pe cea internațională, în unele cazuri înregistrându-se suprasubscrieri și de cinci ori”, a mai spus Aurora Negruț.

Aceasta a subliniat că, urmare a listării companiilor din domeniu, acționarii minoritari au avut posibilitatea să propună persoane competente în conducere, unele societăți obținând creșteri în rezultatele financiare.

Aurora Negruț a ținut să menționeze că listarea companiilor energetice pe bursă a avut ca obiective principale maximizarea veniturilor la buget, atragerea investitorilor în respectivele societăți, acordarea posibilității investitorilor privați să participe la management, creșterea competitivității operaționale, finanțarea prin piața de capital și creșterea vizibilității societăților energetice pe bursă.

Să ceri bani de la stat este o abordare falimentară pentru o companie privată

Abordarea pe care o au unele companii private, respectiv să solicite ajutorul statului, este una „falimentară”, consideră Remus Vulpescu, directorul general al societății Vulcan SA. „Eu nu cred că este o soluție ca mediul privat să pună presiune pe stat. Consider că aceste abordări, de genul «statule, dă-mi bani», sunt victimale, falimentare”, a spus Remus Vulpescu. El a dat exemplul situația Vulcan SA, care s-a stabilizat, compania urmând să lanseze, în această toamnă, o gamă de cazane pentru generarea de energie pe bază de biomasă. Cifra de afaceri a societății vine, în proporție de 85%, din contractele încheiate cu țările din nordul Europei.

Pe de altă parte, Vulpescu este de părere că statul nu ar trebui să mai intervină în managementul societăților comerciale. „În acest moment, nu avem tehnocrații necesari, într-un număr minim, care să spargă gheața”, a

spus Vulpescu. În opinia lui, o strategie corectă de dezvoltare a țării ar trebui să vină dintr-un mediu nepolitizat, pentru o perioadă de 20 de ani, considerând că un astfel de program nu trebuie întocmit de miniștri.

Prezent la conferință, directorul general al "bursei de energie" Opcom, Victor Ionescu, a declarat că valoarea tranzacțiilor realizate de participanții la piața energiei electrice este de peste 2,5 miliarde de euro anual, cifră prevăzută pentru anul curent, iar pentru anii viitori este estimat un plus de 1 – 1,2 miliarde de euro. „Avem un proiect care împlinește 15 ani și funcționează bine (n.r. – Opcom). Administrăm intențiile de tranzacționare a 1.784 de participanți, prin opt piețe, 12 produse și 38 de instrumente”, a declarat Victor Ionescu, adăugând că OPCOM a organizat anual peste 250.000 de sesiuni de tranzacționare, cu o rată de succes de peste 75%, respectiv o rată de participare mai mare de 62%.

La rândul său, Ovidiu Demetrescu, directorul executiv al Hidro Tarnița, a declarat că țara noastră are șansa să devină un furnizor regional de securitate energetică. „Avem șansa să devenim, prin proiecte, un jucător și un furnizor regional de securitate energetică, ceea ce va face din România un pol energetic important în Sud-Estul Europei, dar și pentru partenerii noștri din NATO și UE”, a spus Demetrescu. Acesta consideră că, pentru sistemul nostru energetic, avem nevoie de o viziune pe un orizont de timp mediu și lung, de la 5 la 10, 20 de ani, și chiar mai mult.

În ceea ce privește energetica nucleară, Mihai Darie, CFO Nuclearelectrica, a declarat că Unitatea I de la Cernavodă ar putea să fie re tehnologizată în următorii 7-8 ani, astfel încât acestui grup să-i fie prelungită perioada de viață cu circa 25 de ani. Unitatea I de la Cernavodă împlinește, în 2015, 20 de ani de la punerea în funcțiune, Unitatea II fiind la aproape zece ani de activitate.

În opinia acestuia, un avantaj al energiei nucleare este că nu produce emisii de CO₂, ceea ce ajută la atingerea țintei de decarbonizare asumată de România, în acest sens fiind necesar un echilibru între sursele regenerabile și cele nucleare, pentru producția de electricitate.

Reprezentantul Nuclearelectrica a subliniat avantajele pe care le are energia nucleară, printre acestea aflându-se independența de fluctuațiile prețurilor combustibililor fosili (uraniul având o pondere foarte mică în prețul de cost) și de schimbările climatice.

„În ceea ce privește nivelul apei de răcire, suntem la un nivel de siguranță, în acest moment, și există toate planurile în funcțiune astfel încât, într-o situație deosebită de secetă, să fie luate măsurile necesare. Nu trebuie să se creeze o isterie legată de o astfel de situație. Avem cei mai buni specialiști acolo”, a precizat Mihai Darie.

Ne "paște" o iarnă în beznă și frig

Specialiști din sectorul energetic au avertizat că, din cauza problemelor din sistemele de energie electrică și termică, la iarnă n-ar trebui să mire pe nimeni dacă vor fi întreruperi, mai lungi sau mai scurte, în alimentarea cu electricitate și căldură.

"Dacă, după această vară normală (n.r. – cu temperaturi foarte ridicate), pentru că a fost o vară normală – 2013 și 2014 nu au fost veri normale – urmează și o iarnă normală (n.r. – cu temperaturi foarte scăzute), atunci sistemul energetic românesc se va confrunta cu o perioadă pe care nu a mai avut-o în ultimii 20 de ani. Se spune că avem 23.000 MW instalați. Sistemul

nostru energetic nu poate să producă nici 11.000 MWh timp de două săptămâni! Cred că nici 9.000 MWh. S-ar putea să nu se mai aprindă becul!", a avertizat Laurențiu Ciurel, directorul general al Complexului Energetic Oltenia (CEO), cel mai mare producător de electricitate pe cărbune, la conferința "Energia în priză", organizat de Grupul de presă Bursa.

Altfel spus, dacă gerurile vor fi aprige și de lungă durată, sistemul energetic nu va putea face față și vor apărea întreruperi în alimentarea cu curent electric.

La rândul său, președintele Consiliului de Administrație (CA) al Radet, Gabriel Dumitrașcu, a avertizat că există un risc real ca în această iarnă bucureștenii să sufere din cauza lipsei căldurii. "La București, în ultimii ani, investițiile au tins spre zero. Din cei 3.000 de kilometri de rețea de transport, doar 8% sunt reabilitați, peste 70% din rețea este mai veche de 40 de ani, și-a depășit durata de viață. Nu este nicio surpriză în aceste condiții că există un risc real ca în această iarnă să nu se asigure continuitatea alimentării cu energie termică a populației", a explicat Dumitrașcu. El a adăugat că pierderile Radet sunt, în medie, de aproximativ 37%, dar pe timpul verii acestea pot ajunge până la 70%.

Ca și cum n-ar fi de ajuns, președintele ANRE, Nicolae Havrileț, a anunțat că, pe plan local, nu există un apetit deosebit pentru activitatea de înmagazinare a gazelor pentru perioada de iarnă, întrucât nu sunt stabilite principiile pentru tranzacții profitabile. Conform acestuia, în prezent s-au înmagazinat 2,2 miliarde metri cub (mc) de gaz, fiind necesare minimum 2,5 miliarde mc pentru ca populației să îi fie asigurată încălzirea la iarnă. Reamintim, în momentele foarte friguroase, se trece la întreruperea marilor consumatori de gaze, precum combinatele chimice și termocentralele pe gaze. Iarna viitoare nu va mai putea fi întreruptă aprovizionarea combinatelor Grupului Interagro, din simplul motiv că sunt închise toate! Nu se știe ce se va întâmpla la iarnă, dacă vor fi geruri mari și nu va mai putea fi nimeni întrerupt. Totuși, Nicolae Havrileț a spus că sunt destule elemente care dau încredere că vom trece cu bine peste perioada de iarnă, chiar dacă „nu putem spune că nu avem nevoie de import de gaze”.

La rândul său, și secretarul de stat în Ministerul Energiei, Bogdan Badea, a dat asigurări că s-au luat toate măsurile necesare astfel încât „să trecem vârfurile de iarnă fără probleme”.